

ZEMGALES PLĀNOŠANAS REĢIONA ZIŅU LAPA

Zemgales Attīstības padomi arī turpmāk vadīs Aivars Okmanis

Jelgavā notikušajā Zemgales pašvaldību deleģēto pārstāvju - vadītāju kopsapulcē ievēlēja Attīstības padome jaunā sastāvā: (attēlā no kreisās) Leons Līdums - Aizkraukles novada domes priekšsēdētājs, Ziedonis Caune - Jelgavas novada domes priekšsēdētājs, Aivars Okmanis - Bauskas novada domes priekšsēdētājs, Raivis Ragainis - Jēkabpils novada domes priekšsēdētājs, Andris Rāviņš - Jelgavas valstspilsētas domes priekšsēdētājs un Edgars Gaigalis - Dobeles novada domes priekšsēdētājs.

Atklāti balsojot, par Zemgales Attīstības padomes (ZAP) priekšsēdētāju vienprātīgi ievēlēts Bauskas novada domes priekšsēdētājs Aivars Okmanis, kurš šos pienākumus veica arī līdz šim, bet par viņa vietnieku - Aizkraukles novada domes priekšsēdētājs Leons Līdums. Abas amatpersonas, līdzīgi kā tas ir pārējos plānošanas reģionos, ievēlētas turpmākajiem četriem gadiem. Zemgalē līdz šim, AP priekšsēdētāja un viņa vietnieka pilnvaru termiņš bija divi gadi.

Sēdes turpinājumā Padome veica grozījumus Zemgales Plānošanas reģiona (ZPR) 2021. gada darba plānā, papildinot to ar aktivitātēm, kas saistītas ar projekta "Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumi Zemgales plānošanas reģionā" ieviešanu. Zemgales Uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāja Mairita Pauliņa Padomi iepazīstināja ar Zemgalē sāktās tūrisma nozares atbalsta akcijas "Nākamā pietura Zemgale" norisi, kurā iesaistījušies gandrīz visi Tūrisma informācijas centri un punkti, kā arī daudzi reģiona aktīvākie uzņēmēji - pakalpojumu sniedzēji.

Minētā akcija ilga līdz 5.septembrim, bet tās aktualitātēm varēja sekot pašvaldību un ZPR interneta vietnēs, sociālo tīklu kontos un maksas publikācijās redzamākajos Latvijas žurnālos, radio un TV kanālos.

Dienas turpinājumā Padomes dalībnieki apskatīja Jelgavā nesenu restaurēto vēsturisko koka ēku Vecpilsētas ielā 14, kas kā viena no nedaudzajām pilsētas koka apbūvē saglabājusies arī pēc Otrā pasaules kara. Šīs trīsstāvu koka ēkas pārbūve un restaurācija nozares organizāciju rīkotajā skatē Gada labākā būve Latvijā nominācijā - Restaurācija 2019. gadā saņēmusi augstāko novērtējumu.

Plānots, ka minētais nams jau pavisam drīz būs pieejams tūristiem un būtiski papildinās apskates objektu klāstu Jelgavā. Minētajā ēkā varēs gūt bagātīgu izglītojošu informāciju par Jelgavas koka arhitektūru, Vecpilsētas ielas kvartālu, kā arī par pašas ēkas būvēsturi un restaurācijas procesu.

Juris Kālis
ZPR Sabiedrisko attiecību speciālists

No 1. jūnija Dobeles novadā pieejams Atelpas brīža pakalpojums bērniem ar funkcionāliem traucējumiem

No 2021. gada 1. jūnija Dobeles novadā savu darbību uzsācis pakalpojums "Atelpas brīdis" ģimenēm, kuras audzina bērnus ar funkcionāliem traucējumiem ar īpašas kopšanas indikācijām līdz 18 gadu vecumam.

Pakalpojumu varēs saņemt Ģimenes atbalsta centrā "Lejasstrazdi", Dobeles pagasta Lejasstrazdos, "Namiņā", kur projekta "Sociālo pakalpojumu un sociālās iekļaušanas pasākumu attīstība neaizsargātām grupām", "ACCESSlife" LLI-365, ietvaros, piesaistot pašvaldības budžeta līdzekļus, tika izveidota piemērota infrastruktūra pakalpojuma "Atelpas brīdis" īstenošanai. Šo pakalpojumu varēs saņemt vienlaicīgi līdz astoņiem bērniem.

Šis pakalpojums nodrošinās bērnu ar funkcionāliem traucējumiem īslaicīgu aprūpi vienu vai vairākas diennaktis, pēc vecāku izvēles, līdz 30 diennaktīm gadā, tādējādi paverot iespēju vecākiem un tuviniekiem veltīt laiku sev, atvieglojot ģimenes no emocionāli un fiziski smagās, atbildību un spēkus prasošās aprūpes un audzināšanas pienākumu veikšanas. Pakalpojuma ietvaros bērnam tiks nodrošināta sociālā aprūpe, uzraudzība, speciālistu konsultācijas, ēdināšana, pašaprūpes spēju un sociālo prasmju attīstība, dažādas aktivitātes, saturīga brīvā laika pavadīšana un pastaigas. "Atelpas brīža" pakalpojumu nodrošinās speciālisti – sociālie audzinātāji, speciālais pedagogs, sociālais darbinieks, medicīnas māsa.

Projekta "Atver sirdi Zemgalē" ietvaros pakalpojumu var saņemt ikviens bērns, kam noteikta invaliditāte un īpašas kopšanas nepieciešamība. Lai saņemtu Atelpas brīža pakalpojumu, bērna likumiskais pārstāvis klātienē, uzrādot personu apliecinošu dokumentu, savas deklarētās dzīvesvietas pašvaldības Sociālajā dienestā iesniedz šādus dokumentus:

- Iesniegumu,

- Ģimenes ārsta izsniegtu izziņu par personas veselības stāvokli, kurā norādīti funkcionālo traucējumu veidi, kontraindikāciju neesamību un akūtas infekcijas pazīmes (ja tādas ir), kas var ietekmēt sociālo pakalpojumu sniegšanas kārtību. Izziņā papildus norāda rekomendācijas aprūpei un profilaksei,
- Psihiatra atzinumu par personas psihisko veselību un speciālajām (psihiatriskajām) kontraindikācijām sociālo pakalpojumu saņemšanai (attiecināms tikai uz personām ar garīga rakstura traucējumiem).

Līdztekus projekta aktivitātes ievieš arī projekta partneri Pakrojas reģiona pašvaldībā - uzstādītas videonovērošanas sistēmas trīs rajona izglītības iestādēs, iegādātas spēles stresa pārvarēšanai un emocionālai veselībai, kā arī aprīkojums pirmās palīdzības sniegšanas apmācībām.

Visas projekta aktivitātes vērstas uz to, lai skolēnu un pedagogu vidū palielinātu izpratni, zināšanas un praktiskās iemaņas dažādu drošības apdraudējumu novēršanā vai mazināšanā, kas kopumā ļauj veidot drošu un draudzīgu skolas vidi katrā no pašvaldībām. Projekta kopējais finansējums ir 452 585,75 eiro, tostarp ERAF finansējums – 384 697,86 eiro.

Šis raksts ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šī raksta saturu pilnībā atbild Zemgales Plānošanas reģions, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

Iveta Dembovska,
Dobeles novada Sociālā dienesta
sabiedrisko attiecību speciāliste

Sociālo pakalpojumu sniedzēji aicināti dot vērtējumu platformai "Aprūpes prasmju uzlabotājs"

Zemgales plānošanas reģions sadarbībā ar partneriem no Lielbritānijas, Zviedrijas, Rumānijas un Spānijas izstrādā informatīvu apmācību platformu "Aprūpes prasmju uzlabotājs" (Care Skill Escalator/ CASE) <https://dementialearning.eu/>, kur latviešu valodā pieejama informācija par deviņām tēmām, kas saistītas ar demenci slimojošu cilvēku aprūpi. Šobrīd platforma ir tās pilotēšanas fāzē, un sociālo pakalpojumu sniedzēji senioriem ar demenci aicināti to apmeklēt un sniegt savu vērtējumu.

Zemgales plānošanas reģiona ārējā eksperte Margarita Rupenheite, ārste ar ilggadēju pieredzi mūsu un aprūpētāju apmācībā demences pacientu aprūpē, raksta: "Demences pacientu aprūpes nodrošināšana ir ļoti aktuāla problēma Latvijā, „Aprūpes prasmju uzlabotājs” (Care Skill Escalator/ CASE) materiāls ir ļoti vērtīgs, interesants un izglītojošs. Tas piemērots

gan aprūpes iestāžu personāla izglītošanai, gan neformālās aprūpes veicēju informēšanai un zināšanu apgūšanai." Viņa norāda, ka materiālā veiksmīgi izveidotas nodaļas par visām galvenajām ar demenci saistītajām problēmām. Aprūpes veicēji var mācīties patstāvīgi tālmācības formā, pārdomāt un emocionāli izjust savas problēmas, pārdzīvojumus izprast daudzas norises, sevi un demences pacientu, kā arī uzzināt citu aprūpes procesā nepieciešamu informāciju.

Lai apmācību platformu pilnveidotu, sociālo pakalpojumu sniedzēji senioriem ar demenci aicināti iesaistīties pilotēšanas jeb testēšanas procesā un sniegt savus komentārus platformas vietnē <https://dementialearning.eu/feedback> vai rakstot uz e-pastu ieva.zeiferte@zpr.gov.lv.

Projekta rezultātus sasniegs ar jaunām aktivitātēm

Virusa Covid-19 pandēmija un ar to saistītie mobilitātes ierobežojumi radījuši korekcijas arī Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību instrumenta 2014.-2020. gadam atbalstītā projekta LV-RU-020 “Pleskavas un Zemgales uzņēmējdarbības vides attīstība un veicināšana caur pārrobežu sadarbību”(SMEPRO) ieviešanā.

Valstīs ieviesto epidemioloģisko pasākumu dēļ kā pērn, tā šogad projekta partneriem un projekta ieviešanā iesaistītajiem uzņēmējiem bija jāatsakās no tādām aktivitātēm, kā klātienes piedalīšanās reģionālās izstādēs, forumos un gadatirgos, arī pieredzes apmaiņas braucienos ar mērķi iepazīt uzņēmējdarbības vidi kaimiņzemēs. Tāpēc projekta vadošais partneris – Zemgales Plānošanas reģions, partneris – Pleskavas apgabala Uzņēmējdarbības atbalsta un garantiju fonds, asociētais partneris – Vidzemes Plānošanas reģions sadarbībā ar vairākām citām vidējā un mazā biznesa atbalsta institūcijām gandrīz pusgadu strādāja pie priekšlikumiem alternatīvām aktivitātēm, kas, nepalielinot jau esošo finansējumu, spēj nodrošināt projektā plānoto rezultātu sasniegšanu. Pēc pamatīgas diskusijas un ieinteresēto pušu saskaņojuma saņemšanas, nolemts projekta ieviešanas laiku pagarināt līdz 2022.gada 30.jūnijam.

No iepriekšējo aktivitāšu klāsta izslēdzot daļību biznesa nacionālajās un reģionālajās izstādēs, gadatirgos un forumos, kā arī virkni pieredzes apmaiņas braucienu, jaunajās aktivitātēs pausta apņemšanās, piemēram, uzlabot Zemgales Uzņēmējdarbības centra un Pleskavas apgabala Uzņēmējdarbības atbalsta un garantiju fonda interneta vietni, īpašu platformu atvēlot savām un projekta partneru, kā arī vietējo uzņēmēju biznesa aktivitātēm.

Tās galvenokārt būs saistītas ar uzņēmējdarbības vides popularizēšanu kā Zemgalē, tā Pleskavas apgabalā, akcentējot sadarbību, tostarp eksportspējas palielināšanu četrās nozarēs – lauksaimniecībā, pārtikas ražošanā un pārstrādē, kokapstrādē un tūrismā. Minēto nozaru popularizēšanai kalpos arī divi jauni informatīva rakstura videoklipi, kuru izveidē piedalīsies arī projektā iesaistītie tā dēvētie pilot uzņēmumi no abām kaimiņzemēm. Bez tam minētajās četrās nozarēs ar projekta atbalstu plānots izstrādāt vispārīga rakstura Eksportspējas stratēģiju, ietverot praktiskus ieteikumus ražošanas kvotu, muitas, nodokļu un citu prasību ievērošanā. Tāpat Pleskavas, Zemgales un Vidzemes uzņēmējdarbības speciālistiem plānots noorganizēt interaktīvu spēli, kas veicina ikdienas darbā nepieciešamo prasmju pilnveidošanu.

Šo projektu finansē Eiropas Savienība. Projekta kopējais finansējums ir 249 996,04 EUR.

Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas finansējums 90% t.i. 224 996,44 EUR. Zemgales Plānošanas reģiona finansējums ir 149 943,55 EUR (t.sk. Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas finansējums 134 949,20 EUR)

Juris Kālis

ZPR Sabiedrisko attiecību speciālists

Iepazīst projekta partneru pieredzi Lietuvā

Lai izzinātu veiksmīgu pieredzi cīņā ar jauniešu emocionālo un fizisko vardarbību, Zemgales plānošanas reģiona projekta LLI-506 “Safe School” (Droša skola) komanda un projektā iesaistītu skolu pārstāvji devās uz Jonišķu “Saules” pamatskolu Lietuvā, kur būtiski samazinājušies skolēnu savstarpējās vardarbības rādītāji.

Jonišķu “Saules” pamatskola no 2011. gada īsteno pasaulē atzīto Olweus Bullying Prevention Program (Olveja vardarbības novēršanas programmu), kas izstrādāta, lai uzlabotu vienaudžu attiecības un padarītu skolas par drošākām un labestīgākām vietām, kur skolēniem mācīties un attīstīties. Programmas mērķi ietver esošo skolēnu vardarbības problēmu mazināšanu un jaunu situāciju laicīgu novēršanu. Tās būtība ir iemācīt visiem skolas darbiniekiem pamanīt un atpazīt vardarbību, kā arī atbilstoši reaģēt. Jonišķu pamatskolā programmas ieviešanā iesaistījušies ne tikai skolas darbinieki, bet arī paši skolēni un viņu vecāki. Kad programma uzsākta, noteiktais vardarbības līmenis bijis 28,1%, bet 2020. gadā veiktā skolēnu anketēšana uzrādīja, ka tas nokritis līdz 2,9%.

Tā kā Jonišķu “Saules” pamatskolā strādā arī Speciālās izglītības nodaļa bērniem ar vidējiem un nozīmīgiem garīga rakstura traucējumiem, skola darbojas Starptautiskā programmā bērniem ar īpašām izglītības vajadzībām: “Zipio Friends” (“Zipio draugi”). Šī programma māca, kā pārvarēt tādas ikdienas emocionālās grūtības kā noraidījumu, vientulību, vardarbību u.tml. Tā palīdz saprast un mudina runāt par savām jūtām, kā arī atrast veidus, kā ar tām rīkoties. Bērni apgūst empātiju, draudzības veidošanu, lūgšanu pēc palīdzības un tās pieņemšanu. Skola strādā arī citu programmu ieviešanā, kuru mērķis ir skolēnu fiziskā un emocionālā veselība, personības izaugsmes veicināšana, drošas

drošas skolas vides uzturēšana. Arī projekta “Safe School” mērķos ietilpst ne tikai radīt drošu vidi skolā, bet sniegt skolēniem zināšanas, lai tie būtu kompetenti arī ārpus tās – ceļā uz un no skolas, lietojot internetu, pilnveidojot personīgās drošības prasmes. Zemgales plānošanas reģions kā projekta vadošais partneris priecājas par iespēju apmeklēt un izveidot sadarbību ar izglītības iestādi, kurai būtiska ir jauniešu emocionālā, fiziskā un garīgā labklājība un kas strādā atbilstošas vides un skolēnu prasmju nodrošināšanas.

Projekts LLI-506 “Droša vide skolēniem un skolotājiem – kvalitatīvas izglītības pamats” (“Safe school”) tiek ieviests Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmā 2014.-2020. gadam. Projekta kopējais finansējums ir 452 585,75 eiro, tostarp ERAF finansējums – 384 697,86 eiro.

Šis raksts ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šī raksta saturu pilnībā atbild Zemgales Plānošanas reģions, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

Baltu ceļš: no Zemgaļu un Sēļu loka - Kuršu lokā

Lai stiprinātu izpratni par baltu tautu materiālā un nemateriālā kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu, veicinātu maršruta "Baltu ceļš" vēl plašāku atpazīstamību un pilnveidotu tūrisma informācijas aprites sistēmu, Zemgales Plānošanas reģions, kopā ar vēl sešiem partneriem Latvijā un Lietuvā, īsteno Interreg V-A Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam atbalstīto projektu LLI-447 "Starptautiskā kultūras tūrisma maršruta "Baltu ceļš" atpazīstamības veicināšana" (EXPLORE BALTS). Tā kā "Baltu ceļa" kopējo maršrutu veido trīs mazāki - Zemgaļu, Sēļu un Kuršu loks, tūrisma pakalpojumu sniedzējiem katrā no tiem svarīgi ir prast sadarboties ar tuvākiem un tālākiem kaimiņiem, lai sastaptajiem ceļotājiem varētu sniegt iespējami plašu informāciju par piedāvātajiem pakalpojumiem un interesantākajiem apskates objektiem kā savā, tā pārējos maršruta lokos.

Tāpēc ar projekta atbalstu tūrisma pakalpojumu sniedzēji maršruta Zemgaļu un Sēļu lokā - informatori, gidi, amatnieki un muzejnieki no Bauskas, Dobeles, Jelgavas, Jēkabpils Sēlpils un Tērvetes pieredzes apmaiņas nolūkā apmeklēja virkni redzamākos tūrisma objektus "Baltu ceļa" Kuršu lokā. Saldū, biedrības Kapelleru nams apsaimniekotajā ēkā, kas ir viena no visvecākajām pilsētā, savu darbnīcu "Podnīca" ir iekārtojusi māksliniece Dita Zagorska. Padziļināta interese par arheoloģiju, mākslinieci ir mudinājusi pievērsties seno trauku atveidei. Te top Kurzemes novadam raksturīgi keramikas šķīvji, krūzes, podi, arī smalkāki darbi - suvenīri un rotas. Tuvākas un tālākas apkaimes izstāžu zālēs, dažādu svētku norises vietās un gadatirgos mākslinieces darbi redzami ar kopējo zīmolu "Sauls lietas". Savukārt ceļotājiem, kuri nolēmuši īpaši paciestoties Ditas "Podnīcā" ir iespēja arī pašiem pagatavot kādu suvenīru, iegādāties kādu mīļu lietu no plašā piedāvājumu klāsta, uzzināt daudz interesanta par pagalmā esošo svēpētās keramikas cepli un tā darbināšanu.

Brauciena turpinājumā, zemgalieši piestāja Grobiņā, kur atrodas UNESCO Pasaules mantojuma sarakstam nominētais Grobiņas Arheoloģiskais ansamblis, kas sastāv no dažādiem viena laika arheoloģijas pieminekļiem - Skābarža kalna, senās pilsētas un vairākiem senkapiem. Zemgalieši šoreiz tuvāk aplūkoja vien Skābarža kalnu - Grobiņas pilskalnu, kas meklējams uz paaugstinātās pussalas Ālandes upītes krastā, bet dienvidu un rietumu pusē pilskalnu norobežo Dzirnava diķis. Sirsnīga ciemošanās iznāca Jūrkalnes pagasta lauku sētā "Bērziņi", kas lepojas ar savulaik "Lauku ceļotāja" piešķirto kultūras zīmi "Latviskais mantojums". Bērziņu mājās cep kviešu un rudzu miltu maizi pēc senām dzimtas receptēm, kas tagad tautās iegājuši ar zīmolu "Jūrkalnes maize".

Īpašu smaržu un garšu maizei piešķir unikāla krāsns, kā arī dažādi seni maizes cepšanas rīki, kas saglabājušies daudzus gadu desmitus. Tūristus Bērziņu mājās ne tikai cienā ar svaigi ceptu maizīti, bet dažkārt, ja laika limits neiegrožo, ļauj arī pašiem izveidot un izcept savu kukulīti. Pie zīmes "Latviskais mantojums" ieguvēju cilts pieder arī Alsungas ēdināšanas uzņēmums "Spēlmaņu krogs", kas atrodas pilsētas centrā, Dzirnezera krastā, līdzās senam kuršu pilskalnam - Dižgabala kalnam. Te ceļotājiem piedāvā iepazīt un nobaudīt tradicionālos kurzemnieku ēdienus, tostarp sklandraušus, kas apmeklējuma dienas vidū gan bija jau kļuvuši par lielu deficītu. Kuršu loka iepazīšana noslēdzās ar Veckuldīgas pilskalna apmeklējumu, kas ierīkots 15 - 20 metru augstā zemes ragā, vietā, kur Krāčupīte ietek Ventā. Pētnieki uzskata, ka šeit savulaik ir bijis kuršu zemes Bandavas centrs, kā arī 1230. gadā minētā kuršu karaļa Lamekina rezidence.

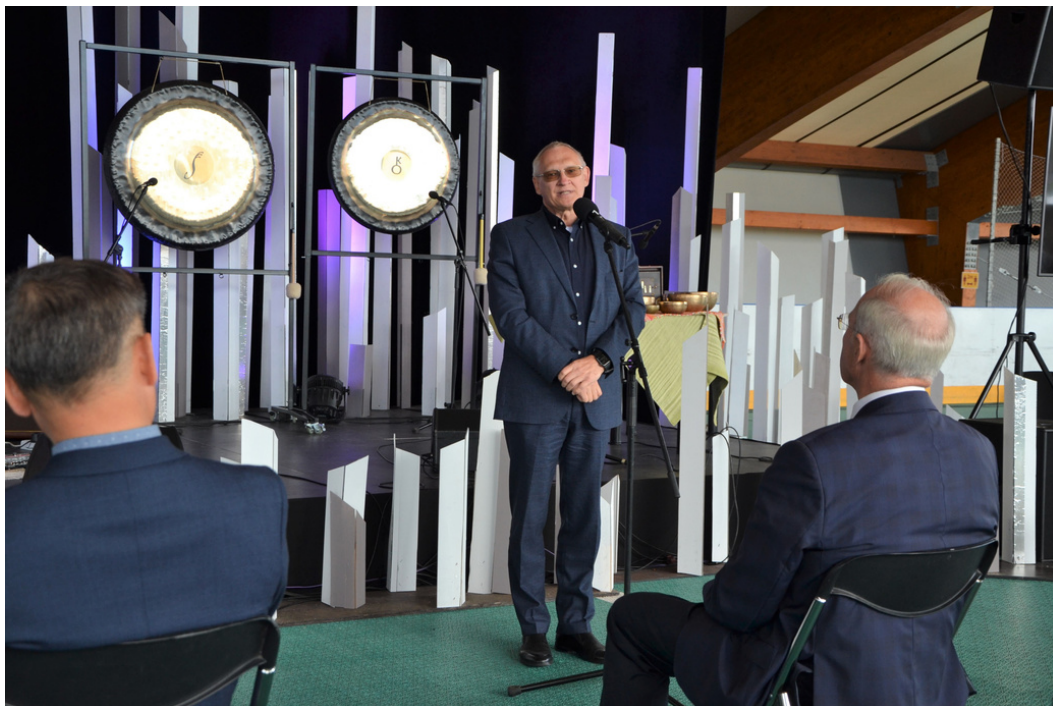
Minētā projekta LLI-447 kopējais finansējums ir 869 689,02 eiro, tostarp ERAF finansējums - 739 235,65 eiro.

Šis raksts ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šī raksta saturu pilnībā atbild Zemgales Plānošanas reģions, un tas nav nekādos apstākļos uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

Juris Kālis
ZPR Sabiedrisko attiecību speciālists

Uzsākts EEZ projekts inovāciju un uzņēmējdarbības attīstībai reģionā

Jelgavā, 4. septembrī, atklāts Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) projekts “Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumi Zemgales plānošanas reģionā”, kas paredz stiprināt Zemgales reģiona pašvaldību speciālistu, uzņēmēju kapacitāti, kā arī radīt mehānismus inovāciju un uzņēmējdarbības attīstībai reģionā.

Projektu ar uzrunām atklāja Jelgavas valstspilsētas domes priekšsēdētājs Andris Rāviņš un Zemgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētājs Aivars Okmanis. Pēcāk klātesošos uzņēmējus un interesentus ar stāstiem par radošu uzņēmējdarbību iedvesmoja radošās apvienības “Skudras Metropole” vadītāja Gundega Skudriņa un amfībijas/e-kempera “Z-Triton” radītājs Aigars Lauzis. Pasākumu apmeklēja 41 klausītājs.

Zemgales plānošanas reģions, sadarbībā ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldību, Jēkabpils novada pašvaldību un pārrobežu partneri – biedrību “Innovation Circle Network” Norvēģijā īsteno EEZ projektu Nr. LV-LOCALDEV-003 “Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumi Zemgales plānošanas reģionā”.

Projekta mērķis ir mazināt sociālās un ekonomiskās atšķirības starp Zemgales plānošanas reģiona pašvaldībām, stiprinot speciālistu un uzņēmēju kapacitāti un radot mehānismus inovāciju un uzņēmējdarbības attīstībai reģionā.

Lai sasniegtu izvirzītos mērķus, galvenās projekta aktivitātes būs Zemgales plānošanas reģiona Uzņēmējdarbības centra un pašvaldības speciālistu kapacitātes stiprināšana, reģionālās atpazīstamības veicināšana, reģionālais jauniešu uzņēmējdarbības mentoringa un atbalsta nodarbinātības un konkurētspējas palielināšanai, īstenojot reģionam specifiskas aktivitātes.

Projektā tiks iesaistītas Zemgales plānošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības, uzņēmēji, jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kā arī uzņēmēju intereses pārstāvošās nevalstiskās institūcijas.

Projekta laikā uzņēmējiem būs iespēja piedalīties apmācībās un semināros par daudzveidīgām biznesa tēmām, doties pieredzes apmaiņas braucienos un tirdzniecības misijās uz Norvēģiju, prezentēt sevi vietēja mēroga atbalsta dienās, kā arī starptautiskās izstādēs.

Savukārt jauniešu mērķgrupai tiks izveidots un aprīkots Jauniešu karjeras konsultāciju un motivāciju centrs Jelgavā, būs iespēja piedalīties ideju ģenerēšanas darbnīcās, iedvesmas pasākumos un ideju konkursos. Projekta ietvaros tiks veidota arī koprades telpa jaunajiem uzņēmējiem.

Reģiona atpazīstamības veicināšanai tiks izstrādātas virtuālās tūres Zemgales popularizēšanai.

Projekts tiks realizēts 32 mēnešu laikā līdz 2024. gada 30. aprīlim. Projekta kopējais finansējums ir 969 256 EUR.

Projekta atklāšanas pasākums norisinājās Jelgavā, ikgadējā tehnikas un inovāciju tirgus “Mehatrons 2021” laikā.

Strādājam kopā konkurētspējīgai Eiropai!

*Sandra Grigorjeva,
Eksperte darbā ar uzņēmējiem un investoriem
Zemgales plānošanas reģions*

Iepazīstina ar senioru sociālās iekļaušanas pasākumiem Jelgavas un Dobeles novados

Īstenojot Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014. – 2020. gadam atbalstītu projektu Nr. LLI - 425 “Daudzfunkcionālo centru - vietējās kopienas sociālās iekļaušanas un izaugsmes veicinātāju attīstība” (OCTOPUS), 27. augustā Jelgavas novadā un Aucē notika sociālās iekļaušanas pasākums senioriem.

Pasākuma mērķis bija veicināt socializēšanos, izmantojot pasākumus, kas norisinās atbilstoši mērķa grupas vecumam un interesēm, piedāvājot iepazīt kultūras, sporta, izglītojošas un izzinošas aktivitātes. Pasākumā piedalījās seniori no Jelgavas, Auces un Vecumnieku novadiem. Izstrādājot projektu, sākotnēji tas tika plānots kā pārrobežu pasākums, kur klātienē piedalītos seniori gan no Latvijas, gan no Lietuvas. Izvērtējot Covid 19 riskus, izlemts aktivitāti īstenot abās valstīs atsevišķi. Abi pasākumi tiek filmēti un septembrī tiešsaistes pārrobežu seminārā partneri dalīsies ar sasniegtajiem rezultātiem un atziņām.

Jelgavas novadā senioriem bija paredzētas vairākas nodarbību vietas. Uzsākot dienu, seniori tikās aktivitāšu centrā “Zemgale”, Glūdā, kur notika pirmā “ledus laušanas” aktivitāte. Seniori iepazīnās un dalījās pieredzē par savām brīvā laika pavadīšanas iespējām, iepazīnās ar centru un tajā organizētajām aktivitātēm un pasākumiem senioriem. Noslēgumā dalībnieki iesaistījās vaska sveču gatavošanas procesā, tālāk visi devās uz Lielplatones muižu, kur apmeklēja zvanu kolekcijas ekspozīciju un vešūzi. Kā atzina lielākā daļa dalībnieku, šī bija ļoti interesanta un izzinoša aktivitāte.

Savukārt dienas aprūpes centrā “Upe” dalībnieki piedalījās fiziskā aktivitātē – nūjošanā. Kā atzina seniori, šīs nodarbības laikā gūta informācija par to, kā pareizi uzsākt nūjošanu, iesildīties un atsildīties, būs noderīga, pielietojot to praksē. Pēc kārtīgas izvingrošanās seniori tika iepazīstināti ar centra darbību, un ikviens varēja izmēģināt sensorās istabas nomierinošo iedarbību. Sensorā istaba ir atvērta no šī gada aprīļa un kā sociālās iekļaušanas pasākums primāri paredzēta senioriem, riska grupu bērniem, jauniešiem un ģimenēm, kā arī Lielplatones pamatskolas jeb atbalsta centra audzēkņiem. Pats dienas aprūpes centrs „Upe” savu darbību uzsāks 2022. gada janvārī. Tajā personām ar garīga rakstura traucējumiem paredzētas tādas nodarbības kā ēdiena gatavošana, vingrošana, rokdarbi, dažādas tematiskas aktivitātes, kā arī speciālistu konsultācijas.

Aucē seniori iepazīnās ar jaunizveidoto multifunkcionālo dienas centru “Baltā māja”. Centra sociālais darbinieks informēja par plānotajām aktivitātēm senioriem un jauniešiem. Paredzēts, ka daudzfunkcionālajā dienas centrā būs iespējams uzlabot savas datorprasmes, kulinārās dotības, spēlēt galda un video spēles, kā arī saņemt dažādus pakalpojumus un palīdzību būtiskos jautājumos. Centrā ir aprīkota telpa fizioterapeita pakalpojumiem. Noslēgumā Auces kultūras centrā senioru deju kopa “Randiņš” dalībniekus iesaistīja kopīgā deju solī, izmēģinot vairākas senioru dejas. Senioru dejas cēlušās no senajām balles dejām, kā arī ietekmējušās no dažādu valstu folkloras. Tās var būt dejojamas pāri vai aplī. Ritmiska un melodiska mūzika, viegli deju solī un skaisti tērpi rada lielisku kombināciju, tā ir bauda acīm un ausīm, kā arī uzlabo koordinācijas spējas.

Aizpildot izvērtējuma anketas, dalībnieki atzina, ka šādos pieredzes apmaiņas pasākumos var apgūt dažādas prasmes un mācīties vienam no otra dažādot savu ikdienu un nejusties vientuļam. Gūtā pieredze senioriem devusi pozitīvas emocijas uz ilgāku laiku.

Pasākums notika, ievērojot epidemioloģiskās drošības prasības. Projektu līdzfinansē: Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma 2014. – 2020. gadam, www.latlit.eu; www.europa.eu; www.facebook.com/Zemgale/ Šis raksts ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šī raksta saturu pilnībā atbild Zemgales plānošanas reģions, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

Inese Cinovska
Jelgavas novada pašvaldība

Zemgales jaunajai Attīstības programmai – trešā redakcija

Jēkabpili notikušajā Zemgales Attīstības padomes (ZAP) sēdē pašvaldības pārstāvošie politiķi trešajā redakcijā apstiprināja reģiona topošo Attīstības programmu laika periodam līdz 2027. gadam un Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu pirmajā redakcijā. Dokuments ietver esošās situācijas analīzi – dabas resursu, cilvēkresursu, infrastruktūras, apdzīvotības, attīstības centru sniegto pakalpojumu novērtējumu, kā arī SVID analīzi.

Aizpērnā gada novembrī, kad ZAP lēma par jaunās Attīstības programmas izstrādes uzsākšanu, reģionā bija 22 pašvaldības – 20 novadi un divas lielpilsētas, bet, kopš aizvadītajā vasarā pabeigtās administratīvi teritoriālās reformas un notikušajām pašvaldību vēlēšanām, vietvaru skaits Zemgalē sarucis līdz pieciem novadiem – Aizkraukles, Bauskas, Dobeles, Jelgavas un Jēkabpils un vienai valstspilsētai – Jelgavai. Tādējādi platības ziņā reģionā lielākais – Jelgavas novads – pēc reformas kļuvis par mazāko, bet Jēkabpils novads kopā ar valstspilsētu Jēkabpili – par lielāko. Savukārt iedzīvotāju skaita ziņā lielākā aizvien ir Jelgava, kur mīt mazliet vairāk nekā 56 000 iedzīvotāju, bet novadu starpā lielākais tagad ir Bauskas novads ar gandrīz 42 000 iedzīvotāju. Gan administratīvi teritoriālā reforma, gan vīrusa Covid-19 pandēmijas raisītie epidemioloģiskie ierobežojumi ieviesuši korekcijas arī topošās Programmas izstrādes gaitā. Pašvaldību attīstības plānotājiem, ieinteresētajiem valsts un nevalstiskā sektora pārstāvjiem, kā arī dažādu nozaru ekspertiem, sadarbību nācās organizēt galvenokārt attālināti. Rezultātā tā bijusi itin veiksmīga, jo AP plānotajos termiņos varējusi apstiprināt topošā dokumenta pirmo un otro reakciju, izsludināt divas sabiedriskās apspriešanas un lemt par Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes uzsākšanu.

Prezentējot Programmas izstrādes gaitu, Zemgales Plānošanas reģiona (ZPR) Attīstības nodaļas vadītāja Dace Vilmane zināja teikt, ka dažādos formātos pavisam notikušas 42 apspriedes, ar ZPR, pašvaldību, valsts, nevalstiskā sektora un nozaru institūciju

pārstāvju piedalīšanos. Savākts un rūpīgi analizēts milzīgs datu daudzums, veikts apjomīgs darbs kartogrāfiskā materiāla izstrādē, no iedzīvotājiem un ekspertiem saņemti un apkopoti 447 dažādi priekšlikumi. Aptuveni desmitā, būtiskākā daļa no tiem guvusi atspoguļojumu kādā no jaunās Programmas sadaļām. Zinot, ka Eiropas Savienības nākamajā programmēšanas periodā un turpmākajos gados fondu atbalstu varēs saņemt galvenokārt tie projekti, kuros sasniedzamie mērķi lielā mērā atbildīs reģiona Attīstības programmā noteiktajiem, tās izstrādes gaitā pašvaldības un to sadarbības partneri bija mudināti ģenerēt idejas perspektīvu lokālu un reģionālu projektu izstrādei. Rezultātā topošā dokumenta autori saņēmuši aptuveni 580 priekšlikumu, no kuriem 382 guvuši tālāku virzību plašākai diskusijai un iestrādāšanai Rīcību plāna investīciju piesaistes daļā.

Dokumenta projekta stratēģiskajā daļā pavisam iezīmētas deviņas attīstības prioritātes, kas skar visas pašvaldības, to sadarbību, piemēram, tūrisma areālu un klasteru izveidē, ceļu un transporta tīkla sakārtošanā, iedzīvotāju mobilitātes uzlabošanā ceļā uz doktorātu, skolu un darba vietu, kā arī veloceļu izbūvē. No AP dalībnieku vidus izskanēja vēlme padziļināti izvērtēt atkritumu uzglabāšanas un pārstrādes problēmas reģionā, meklēt jaunus risinājumus atjaunojamo energoresursu, tostarp ģeotermālās enerģijas izmantošanas, kā arī mazo upju ūdens caurplūdes palielināšanas jomā. Tas nozīmē, ka darbs pie Programmas izstrādes vēl turpināsies gan tematiskajās darba grupās, gan sarunās ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un citu valsts resoru pārstāvjiem, kā arī ar kaimiņu reģioniem, jo Zemgale robežojas ar visiem četriem plānošanas reģioniem. Politiski lēma Programmas trešo redakciju, sākot ar 1. oktobri, nodot sabiedriskajā apspriešanā, kas ilgs 30 dienas. Līdzīgi organizējama arī Stratēģiskās ietekmes uz vidi pirmās redakcijas sabiedriskā apspriešana, lai jau novembra beigās abus dokumentus varētu apstiprināt pilnībā.

Juris Kālis

ZPR Sabiedrisko attiecību speciālists

Zemgales pašvaldību speciālisti identificē enerģētikas un vides aizsardzības problēmas reģionā

Pēc īstenotās administratīvi teritoriālās reformas un notikušajām pašvaldību vēlēšanām jaunā sastāvā notikusi Zemgales Plānošanas reģiona (ZPR) apvienotās Enerģētikas un klimata pārmaiņu un Vides aizsardzības speciālistu darba grupas pirmā sanāksme. Pašvaldību deleģētie speciālisti no valstspilsētas Jelgavas, Aizkraukles, Bauskas, Dobeles, Jelgavas un Jēkabpils novada gan savstarpēji, diemžēl attālināti, iepazīnās, gan apmainījās ar šībrīža svarīgāko informāciju enerģētikas attīstības un vides aizsardzības jomā reģionā.

ZPR projektu vadītājs Raitis Madžulis dalībniekus rosināja īsumā raksturot būtiskākās problēmas katrā no pašvaldībām, kas jau iezīmējušās jauno, apvienoto novadu darbības sākumposmā. Pārstāvētās enerģētikas joma speciālisti visi kā viens pauda bažas par valsti krasi pieaugušo elektroenerģijas sadārdzinājumu. Daudzi piegādātāji ar patērētājiem lauž agrāk noslēgtos līgumus, bet daži pat pasludinājuši maksātnespēju. Situāciju sarežģī arī tas, ka agrākie mazākie novadi sadarbojušies ar atšķirīgiem elektroenerģijas piegādātājiem, bet tagad lielajā novadā būs jāizvēlas galvenokārt viens – vispiemērotākais. Bet citādi gandrīz katrā pašvaldībā turpinās jau agrāk aizsāktu energoefektivitātes paaugstināšanas projektu īstenošana, Aucē, piemēram, ar valsts atbalstu notiek vidusskolas ventilācijas sistēmas modernizēšana un ēkas siltināšana. Savukārt Jelgavas novads norūpējies par iespējamo investīciju piesaisti ģeotermālās enerģijas resursu izpētē un izmantošanā. No vides aizsardzības viedokļa Jelgavas un Jēkabpils pievērtē, un ne tikai šeit, aktuāla ir bijušo dārzkopības sabiedrību statusu mainījušo privātmāju pieslēgšana ūdensapgādes un notekūdeņu aizvadišanas centralizētajai sistēmai, kā arī mazo upju aizaugšanas mazināšana, upju gultnes un krastu tīrīšana.

Raitis Madžulis un ZPR Attīstības nodaļas vadītāja Dace Vilmane dalībniekus informēja par topošās reģiona Attīstības programmas līdz 2027. gadam izstrādes gaitu, īpaši iedziļinoties vides infrastruktūras, tostarp ūdenssaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas, kā arī enerģētikas, tostarp atjaunojamo resursu, energoefektivitātes un energoapgādes sadaļā. Minētās programmas izstrādes gatavība sasniegusi jau trešo redakciju, bet Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums – pirmo redakciju.

Dokumenta projekta publiskajā apspriešanā saņemts vairāk nekā 400 priekšlikumu, no tiem lielākā daļa guvusi atbalstu un atspoguļojumu atbilstīgā sadaļā. Programmas piektajā prioritātē ietverti, piemēram, šādi seši svarīgākie attīstības virzieni: – Energoefektivitātes veicināšana, atjaunojamie energoresursi; Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, zaļās infrastruktūras veidošana; Pielāgošanās klimata pārmaiņām un to mazināšana; Vides infrastruktūras attīstība; Aprites ekonomikas ieviešanas veicināšana; Degradēto teritoriju un vēsturiski piesārņoto vietu sanācija.

Rēķinoties ar to, ka ES jaunajā programmēšanas periodā un turpmākajos gados fondu atbalstu varēs saņemt galvenokārt tie projekti, kuros sasniedzamie mērķi lielā mērā atbildīs reģiona Attīstības programmā noteiktajiem, jaunā dokumenta izstrādes procesā pašvaldības un to sadarbības partneri bija aicināti ģenerēt dažādas idejas perspektīvu lokālu un reģionālu projektu izstrādei. Un atsaucība bija liela. Programmas izstrādātāji saņēma aptuveni 580 priekšlikumu, tiesa daļa no tiem atkārtojās, vai neatbilda reģionālam redzējumam, taču 382 priekšlikumi guva tālāku virzību plašākai diskusijai un iestrādāšanai Rīcību plānā. Viedo risinājumu jomā, piemēram, četras pašvaldības iesniegušas idejas pieciem projektiem par gājēju celiņu un āra apgaismojuma ierīkošanu, deviņas pašvaldības – 11 projektus par videi draudzīga transporta iegādi un tam nepieciešamās infrastruktūras izveidi, Dobeles novads akcentējis ūdeņraža transporta un atbilstīgu uzpildes staciju tīkla izveides nepieciešamību, valstspilsēta Jelgava vēlas tālāk attīstīt videi draudzīgas sabiedriskā transporta infrastruktūras izveidi, iegādājoties 30 videi draudzīgus autobusus, bet ZPR, sadarbībā ar Lauksaimniecības Universitātes zinātniekiem, plāno attīstīt projektus, kas vērsti uz elektromobilitātes un alternatīvo degvielu izmantošanas palielināšanu. Savukārt jēkabpīlieši pievērsīsies lielāko katlu māju modernizēšanai un saules enerģijas izmantošanai, aizkrauklieši – Daugavas ūdenskrātuves krastu stiprināšanai un piekrastes teritorijas infrastruktūras sakārtošanai, baušķenieki – sadzīves atkritumu šķirošanas pilnveidei, Jelgavas novads – ģeotermālās enerģijas resursu izpētei un izmantošanai.

Juris Kālis
ZPR Sabiedrisko attiecību speciālists

Zemgales Mobilitātes plāna izstrāde finiša taisnē

Zemgalē nobeigumam tuvojas reģionālā Mobilitātes plāna izstrāde, kura ieviešana ļaus uzlabot iedzīvotāju pārvietošanās iespējas un kravu nogādi, samazinot to ietekmi uz apkārtējo vidi. Plāns tiek izstrādāts ar Interreg Europe projekta e-MOPOLI atbalstu, un kalpos līdz 2030. gadam. Kāda ir tā gatavības pakāpe īsi pirms nodošanas sabiedriskajai apspriešanai un kādas ir iespējas to integrēt topošajā Zemgales Attīstības programmā (AP) līdz 2027. gadam, attālināti notikušajā Zemgales Plānošanas reģiona (ZPR) Transporta un autoceļu darba grupas sanāksmē, kas tagad, pēc īstenotās Administratīvi teritoriālās reformas (ATR) un aizvadītajām pašvaldību vēlēšanām, darbojas atjauninātā sastāvā, līdztekus citiem jautājumiem, sprieda vietvaru deleģētie nozaru speciālisti, plānotāji un iesaistītie eksperti.

Minētā dokumenta izstrāde, kā norādīja ZPR projektu vadītājs Raitis Madžulis, balstās uz labās prakses piemēriem septiņu citu projekta e-MOPOLI partneru dalībvalstīs, kā arī uz pašmāju zinātnieku un ekspertu ieteikumiem ar mērķi reģionā sakārtot transporta infrastruktūru ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai, uzlabot sabiedriskā transporta pakalpojumus pilsētās un lauku teritorijās, samazināt transporta radīto CO2 izmešu daudzumu, palielināt atjaunīgās enerģijas daļu kopējā transporta enerģijas patēriņā.

Prezentējot līdz gada beigām Attīstības padomē apstiprināmā dokumenta projektu, Lauksaimniecības Universitātes Tehniskās fakultātes profesors Gints Birzietis īsi raksturoja reģionā pieejamā transporta infrastruktūru un iedzīvotāju mobilitātes iespējas savas pašvaldības attīstības centra, kā arī citu reģiona attīstības centru sasniedzamībā. Pēc ATR, platības un iedzīvotāju skaita ziņā reģiona pašvaldību lielums ir izlīdzinājies, un nav vairs izteikti lielu vai mazu novadu. Kopš 2015. gada, līdzīgi kā visā valstī, darbaspējīgo iedzīvotāju daļa Zemgalē nedaudz samazinājusies, vecumā no 15 līdz 64 gadiem tā sastāda 64,2 %, bet virs 65 gadiem – 16,2%. Tās tad arī ir mobilitāti raksturojošās galvenās divas iedzīvotāju grupas. Jāņem vērā arī tas, ka ZPR nacionālas (Jelgava, Jēkabpils) un reģionālas (Bauska, Dobeles, Aizkraukle) nozīmes attīstības centru ietekmes areāli Zemgalē savstarpēji pārklājas un lielā mērā atrodas Rīgas ietekmes areālā.

Transporta infrastruktūrā Zemgalē ar melno segumu klāto valsts autoceļu lielākais īpatsvars ir Jelgavas, Aizkraukles un Jēkabpils novadā, bet ar šķembu un grants segumu klāto – Bauskas un arī Jēkabpils novadā. Savukārt pašvaldību autoceļu lielākais kopgarums ir Jēkabpils, Bauskas un Aizkraukles novadā. Aizvien lielāku svaru transporta infrastruktūrā ieņem veloceļi. Zemgalē, raugoties vēl iepriekšējā pašvaldību griezumā, lielākais veloceļu īpatsvars bija Dobeles, Ozolnieku, Bauskas, Pļaviņu un Krustpils novadā, bet aptuveni pusē no Zemgales bijušajām pašvaldībām tādu vispār vēl nebija.

Par mobilitāti veicinošu faktoru Zemgalē varētu kļūt reģionālā auto ceļa Dobeles – Aizkraukle, vai tā dēvētās Zemgales jostas attīstība, kas atbalstāms un iekļaujams arī nacionāla līmeņa attīstības plānos. Jaunu impulsu Zemgales iedzīvotāju mobilitātē varētu sniegt Bauskas un Iecavas apvedceļa plānotā izbūve, kā arī mobilitātes punktu stiprināšana, nodrošinot ērtus transporta savienojumus un atbalstot multimobilitāti.

Topošā Mobilitātes plāna būtiska sastāvdaļa ir Rīcību plāns, kas paredz konkrētas aktivitātes dažādu projektu izstrādē un investīciju piesaistē. Tāpēc jau tagad no dažādām institūcijām saņemti ideju pieteikumi lokāla un reģionāla mēroga projektu izstrādei. Jēkabpils novadā, piemēram, paredz jauna tilta pār Daugavu un dzelzceļa pārvada izbūvi, kā arī elektrouzlādes staciju izveidi novada lielākajos ciemos, Aizkraukles novadā – veloturisma attīstību Koknesē, dabas parka “Daugavas ieleja” pieejamības nodrošināšanu un infrastruktūras sakārtošanu, Jelgavas novadā – autostāvlaukumu paplašināšanu Ozolnieku un Dalbes dzelzceļa pieturvietās, gājēju un velobraucēju ceļu izbūvi gar reģionālajiem ceļiem, Dobeles novadā – bezizmešu transportlīdzekļu uzpildes staciju tīkla izveidi un veloceļu tīkla paplašināšanu, Bauskas novadā – Lielupes baseina apsaimniekošanas jaunu pasākumu ieviešanu un Mēmeles gaisa tiltiņa rekonstrukciju, bet Jelgavā – Ziemeļu šķērsojuma transporta pārvada izbūvi un upju kravu transporta attīstību Lielupes baseinā.

Interreg Europe projekta “e-MOPOLI” kopējais finansējums – 1 792 053 EUR (ERAF līdzfinansējums – 1 355 118 EUR), bet ZPR budžets ir 136 610 EUR (ERAF līdzfinansējums – 116 118,50 EUR).

Šī publikācija ir sagatavota ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šīs publikācijas saturu pilnībā atbild Zemgales Plānošanas reģions, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

www.interregeurope.eu / www.europa.eu

Juris Kālis
ZPR Sabiedrisko attiecību speciālists

**ZEMGALES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS**

**KATOĻU IELA 2B, JELGAVA,
LV3001**

REĢ.NR.: 90002182529

TĀLR.: 63027549, FAKSS: 63084949

E-PASTS: ZPR@ZPR.GOV.LV